

Děti z Munsieville

Autor: Thomas Burrows

Bílá dělnická třída, především Afrikánci, čelí v Jižní Africe závažné krizi.

Toto je jen jedna z nelegálních osad, kde bílé rodiny žijí v chudobě, bez dostatečných zdrojů potravin a tekoucí vody.

Ve snaze napravit následky dlouholeté rasové nerovnosti přijal vládnoucí Africký národní kongres (ANC) zákony zajišťující černochům přednostní přístup k zaměstnání ve snaze navýšit jejich podíl na ekonomickém životě země.

To ruku v ruce s globální finanční krizí znamená pro mnohé bílé Jihoafričany těžké časy.

Kolem chatrčí postávají nepojízdné vraky aut, kolem kterých pobíhají ve spalujícím žáru prašnou pustinou děti.

Nedaleko těchto ubohých příbytků se v loužích stojaté špinavé vody množí komáři.

Takovéto podmínky musejí v Jižní Africe snášet rodiny žijící v tzv. „bělošských nelegálních táborech“, kde se nedostává jídla, nezávadné vody ani elektřiny.

Zatímco většina bílých Jihoafričanů i dnes vykonává poměrně dobře placená zaměstnání a jsou relativně bohatí, počty chudých bělochů posledních 20 let vytrvale rostou.

Ve snaze odčinit léta rasové nerovnosti, kdy měli běloši v režimu **apartheidu** takřka jisté zaměstnání i bydlení, zavedla vládnoucí strana Africký národní kongres (ANC) zákony vytvořené s cílem zvýšit zaměstnanost černochů i jejich podíl na ekonomice.

Tyto změny spolu s globální finanční krizí znamenají pro řadu bílých Jihoafričanů těžké časy – a některé dokonce dohnaly až k životu ve slumech.

Po skončení apartheidu v roce 1994 se mnoha nekvalifikovaným bělošským Jihoafričanům od těch, podle nichž tito běloši měli prospěch z brutálního režimu, nedostalo sebemenší lítosti.

Počet chudobou ohrožených bílých Jihoafričanů se odhaduje až na 400 000 lidí v padesátimilionové zemi.

Lidé žijící v těchto otřesných podmínkách často musejí vyjít s necelými 30 librami (cca 900,- Kč) na měsíc.

Osada v Munsieville poblíž Johannesburgu je jednou z 80 jí podobných v Jižní Africe. Vznikla na místě někdejší skládky a stala se domovem asi tří stovek lidí, z nichž čtvrtinu tvoří děti.

Není tu elektřina, tekoucí voda kromě několika hydrantů, zděné budovy a jen málo jídla.

Obydlí jsou obvykle postavena přímo na hlíně, časté prudké deště zde ale odnášejí svrchní vrstvu půdy a odkrývají tak desetiletí starý odpad.

Nemocnice zdejším obyvatelům odpírají zdravotní péči a potenciální zaměstnavatelé se na ně při pracovních pohovorech dívají skrz prsty.

Podle Henrika (49) jeho „život skončil“, když teď žije v osadě. Dodává: „Je mi 49 a jsem moc starý, než abych si našel práci.“

„Přihlásím se, a jakmile vidí, kolik mi je, okamžitě slyším ‚je nám líto, ale jste příliš starý.‘“

„Abych přežil, dělám, co můžu: prodávám železný šrot nebo obnošené oblečení. Stačí to jen taktak.“

„Většina dětí je tady spokojená. Některé z nich si svou situaci uvědomují. Nechci nějak přechválit své děti, ale když jim řeknu, že nemáme peníze, přijmou to. Je to ale těžké, vždyť pro ně chci to nejlepší.“

„Bělošské squaterské osady“ v Jižní Africe: slumy vzniklé po pádu apartheidu se staly domovem pro stovky rodin | 3

Další obyvatelka tábora, šestapadesátiletá Arie, říká: „Když přijdete do nemocnice a řeknete, že jste z Munsievillu, nepomůžou vám.“

„Možná když tam počkáte do dalšího dne, tak neochotně pomůžou. Jsou proti nám zaujatí.“

„Všichni jsme v tom společně a snažíme si pomáhat, jak jen to jde. Pokud můžete někomu pomoci, jakkoliv, jdete a zkusíte to.“

„To je na životě tady to nejlepší, díky tomu se vlastně vůbec dá snést – je to jako život s velkou rodinou.“

Leigh Du Preez z charitativní organizace South African Family Relief Project říká, že šance obyvatel tábora najít práci je minimální:

„Jakmile si přečtou, že jste z bělošské osady, odmítnou vás. Je strašně těžké získat práci, když zaměstnavatel zjistí, že žijete v takovém táboře.“

Upozorňuje také, že řadě lidí není ani dvacet a neměli by tak čelit diskriminaci za zločiny, k nimž došlo ještě předtím, než se narodili.

Leigh dodává: „Narodili se do údajně svobodné a spravedlivé Jižní Afriky. Zdá se vám tohle spravedlivé?“

Podle dalšího z lidí v táboře Johana (56), je tato osada lepší než ta, kde žil předtím:

V tom minulém táboře měli šéfa, co měl hodně pravidel. Museli jste dělat to a tamto – nebylo to dobrý.“

Zpráva Thomase Burrowse *The 'WHITE squatter camps' of South Africa: Shanty towns built after the fall of Apartheid are now home to hundreds of families* vyšla v novinách *The Daily Mail* 24. února 2016.